EUROOPA
KOMISJON

LIIDU VÄLISASJADE
JA JULGEOLEKUPOLIITIKA
KÕRGE ESINDAJA

Brüssel, 2.5.2018
JOIN(2018) 9 final

2018/0120 (NLE)

Ühisettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mille liit võtab assotsiatsiooninõukogus, mis on loodud Euroopa – Vahemere piirkonna lepinguga, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia Vabariigi vahel, järgmise dokumendi vastuvõtmise kohta: „Tugevam privilegeeritud partnerlus ELi ja Tuneesia vahel: strateegilised prioriteedid ajavahemikuks 2018–2020“

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Läbivaadatud Euroopa naabruspoliitikaga,[1] mis võeti vastu 2015. aasta novembris, on nähtud ette uus raamistik, mis määrab kindlaks kahepoolsed suhted partnerriikidega. Tuneesia puhul kajastub see uus lähenemisviis dokumendis „Tugevam privilegeeritud partnerlus ELi ja Tuneesia vahel: strateegilised prioriteedid ajavahemikuks 2018–2020“, mis on oluline baas, et leppida kokku piiratud arvus sihtotstarbelistes poliitilistes prioriteetides ajavahemikuks 2018–2020.

Konsultatsioonid Tuneesia Vabariigiga algasid 2017. aasta oktoobris. See lähenemisviis on kooskõlas Euroopa Liidu uue üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegiaga,[2] mida kõrge esindaja esitles 2016. aasta juunis.

EL ja Tuneesia on nõustunud tegema koostööd, et koostada dokument, milles määratakse kindlaks strateegilised prioriteedid privilegeeritud partnerluse tugevdamiseks. See partnerlus näitab Tuneesia ja ELi kahepoolsete suhete erilisust ja dünaamikat. Nende strateegiliste prioriteetide eesmärk on kinnitada seda erilisust ja väljendada ühist eesmärki, milleks on tugevdada kahepoolseid suhteid kõigis valdkondades ning edendada neid, et siduda Tuneesia veelgi enam Euroopa ruumiga. Need prioriteedid põhinevad Tuneesia viieaastasel arengukaval 2016–2020 ning kõrge esindaja ja komisjoni 29. septembri 2016. aasta ühisteatisel „Tuneesiale antava ELi toetuse tugevdamine“. Seda dokumenti tuleb võtta arvesse ka ELi finantskoostöö programmi rakendamisel, kuna komisjon võttis Tuneesia ELi ühtse toetusraamistiku vastu 18. augustil 2017 (dokument C(2017) 5637 (1)).

Strateegilised prioriteedid võimaldavad privilegeeritud partnerlust aastatel 2018–2020 tegelikkuses rakendada ja need on vahe-eesmärgid ELi ja Tuneesia vaheliste suhete ambitsioonika mudeli väljatöötamiseks pärast 2020. aastat. Noortele tulevikuvõimaluste loomine on nende prioriteetide peamine eesmärk. Dokumendis rõhutakse sotsiaal-majanduslike reformide kiirendamisele, sealhulgas soodustades ettevõtluskeskkonda, ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu sõlmimisele. Demokraatiale üleminek ja head valitsemistavad on ELi ja Tuneesia assotsieerimislepingu rakendamise teine oluline sammas. Pooled võtavad ka kohustuse tugevdada tulevatel aastatel oma koostööd julgeoleku ja terrorismivastase võitluse ning rände ja liikuvuse valdkonnas. Tuneesia tegi ennast ELiga sidudes strateegilise valiku ning Tuneesia demokraatia edukas ja stabiilne areng on mõlema partneri strateegilistes huvides.

ELi ja Tuneesia partnerlus on nende omavahelise suhte oluline element ning noored on nende arutelude läbiv teema.

ELi ja Tuneesia suhetes aastateks 2018–2020 kindlaks määratud strateegilised prioriteedid on:

(1) kaasav ja jätkusuutlik sotsiaal-majanduslik areng;

(2) demokraatia, hea valitsemistava ja inimõigused;

(3) rahvaste lähenemine, liikuvus ja ränne;

(4) julgeolek ja terrorismivastane võitlus.

---

[1] Nõukogu 14. detsembri 2015. aasta järeldused Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta; nõukogu pressiteade 926/15.

[2] „Ühtne visioon, ühine tegevus: tugevam Euroopa. Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia“

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

ELi ja Tuneesia strateegilised prioriteedid on esimene Euroopa uue naabruspoliitika raames heaks kiidetud kahepoolne raamistik ning need prioriteedid on kooskõlas naabruspoliitikas kindlaks määratud prioriteetide ja korraga, st nende eesmärk on saavutada naaberriikide poliitiline, majanduslik ja julgeolekualane stabiliseerimine. Samuti on need kooskõlas ELi ja Tuneesia assotsieerimislepinguga, mis jõustus 1. märtsil 1998. aastal.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

ELi ja Tuneesia strateegilised prioriteedid kajastavad ELi pikaajalist pühendumist oma Vahemere partneritele. Need on samuti kooskõlas ELi globaalse strateegiaga, mille puhul toetatakse kriiside haldamise integreeritud lähenemisviisi, kooskõlastades ELi poliitikat humanitaarabi, katastroofiriskide juhtimise, arengu, rände, kaubanduse, investeeringute, taristute, tervishoiu ja teadusuuringute valdkonnas. Kõnealuses dokumendis võetakse eelkõige arvesse inimõiguste ja hea valitsemistava edendamist, loodusvarade jätkusuutlikku haldamist, ELi rändepoliitika välismõõdet, suuremat tähelepanu rahvusvahelisele koostööle võitluses terrorismi ja vägivaldse ekstremismi vastu ning võimalusi, mida pakub kaubandus õiglase majanduskasvu ja inimväärsete töökohtade loomiseks.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõige 9. Tegemist on ühisettepanekuga Euroopa Liidu Nõukogu otsuse kohta, mis käsitleb seisukohta, mille liit võtab ELi ja Tuneesia privilegeeritud partnerluse strateegiliste prioriteetide soovituse vastuvõtmise küsimuses assotsiatsiooninõukogus, mis on loodud Euroopa – Vahemere piirkonna lepinguga, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia Vabariigi vahel

Partnerluse prioriteetide vastuvõtmine peaks toimuma ELi ja Tuneesia assotsiatsiooninõukogu kohtumisel 15. mail 2018 pärast seda, kui nõukogu on heaks kiitnud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel assotsiatsiooninõukogus võetava seisukoha. Kui strateegilised prioriteedid on vastu võetud, siis suunavad need Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi põhjal liidu finantskoostöö programmide koostamist.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Kuna strateegilised prioriteedid on seotud ELi ja Tuneesia vaheliste suhetega, ei saa liikmesriigid neid vastu võtta riiklikul tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 peab nõukogu võtma vastu seisukoha, et assotsiatsiooninõukogu saaks võtta vastu strateegilised prioriteedid.

- **Vahendi valik**

Nõukogu 14. detsembri 2015. aasta järeldustes Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta[3] kinnitati „nõukogu kavatsust alustada partneritega 2016. aastal uut koostööetappi, mille

[3] Nõukogu 14. detsembri 2015. aasta järeldused Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta; nõukogu pressiteade 926/15.

tulemusel võidakse vajaduse korral seada uued partnerluse prioriteedid, mis keskenduvad kokkulepitud prioriteetidele ja huvidele“.

Sellega seoses on kõige sobivamaks vahendiks poliitiliste kohustuste võtmine; uus siduv rahvusvaheline kokkulepe Tuneesiaga oleks põhjustanud ebaproportsionaalselt suure menetluskoormuse võrreldes ajavahemikuga, mida strateegilised prioriteedid hõlmavad. Lihtne vastastikuse mõistmise memorandum ei oleks selleks, et olla toetuse mitmeaastase kavandamise alus, saanud vajalikku heakskiitu, mida nõuavad Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi määruse artikli 3 lõikes 2 osutatud „ühiselt kokku lepitud tegevuskavad või muud võrdväärsed dokumendid“[4].

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Ei ole asjakohane.

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Tekst koostati pärast põhjalikku konsulteerimist komisjoni asjaomaste talituste ja liikmesriikide esindajatega nõukogu Mašriki ja Magribi töörühmas ning arutelusid Tuneesia partneritega.

Lisaks Tunises temaatiliste prioriteetide teemal peetavatele korrapärastele konsultatsioonidele toimusid märtsis Brüsselis ja Tunises konsultatsioonid kodanikuühiskonnaga. Saadud tagasiside käsitles peamiselt vajadust tagada ELi jätkuv toetus Tuneesias toimuvale demokraatiale ülemineku protsessile, edendada häid valitsemistavasid ja õigusriiki, austada inimõigusi ning suurendada kodanikuühiskonna rolli ja osalemist poliitilises, majanduse ja sotsiaalvaldkonna arengus tulemuslikult Tuneesia põhiseaduse rakendamise ning Tuneesia võetavate rahvusvaheliste kohustuste teel. Kodanikuühiskond kinnitas ka seda, kui oluline on töötada noortele tuneeslastega ja nende huvides, et parandada nende töö leidmise võimalusi. Kõiki neid aspekte on lisatud tekstides arvesse võetud.

Konsultatsioonid toimusid vastavalt uue Euroopa naabruspoliitika raames kindlaks määratud suunistele.

• Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Asjakohane oskusteave oli täielikult olemas kas Brüsselis Euroopa Liidu institutsioonide peakorteris või Tunises asuvas ELi delegatsioonis.

• Mõjuhinnang

Ei ole asjakohane.

• Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine

Ei ole asjakohane.

• Põhiõigused

Mõju põhiõigustele Euroopa Liidu liikmesriikides puudub.

---

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 232/2014, millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014, lk 27).

Tuneesia põhiõiguste valdkonnas käsitleb üks strateegilistest prioriteetidest demokraatia tugevdamist, häid valitsemistavasid ja inimõigusi Tuneesias. EL ja Tuneesia on loonud ausa ja korrapärase dialoogi ning teevad ulatuslikku koostööd põhiõiguste valdkonnas. Pooled tugevdavad oma koostööd selles valdkonnas ka tulevatel aastatel.

4. MÕJU EELARVELE

Ei ole muud mõju eelarvele kui see, mis on nähtud ette ELi varasemates rahvusvahelistes kohustustes. Mõju eelarvele määratakse kindlaks lähtuvalt Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi ühtsest toetusraamistikust 2017–2020.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

ELi ja Tuneesia strateegiliste prioriteetide rakendamise üle tehakse korrapärast järelevalvet. Mõlemad pooled määravad asjaomastes teenistustes kontaktpunktid, et tagada prioriteetide tulemuslik ning vastastikustes huvides rakendamine. Järelevalvele, sh sektori tasandil, aitavad kaasa kohtumised, mis on seotud ELi ja Tuneesia kahepoolse koostööga assotsieerimislepingu raames.

6. VIITED

(a) Ühisteatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa naabruspoliitika ülevaade“ (JOIN(2015) 50 final, 18.11.2015); Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud araabia maade ühine kommenteeritud kokkuvõte, mis esitati 24. juunil 2015 Beirutis toimunud ministrite konverentsil Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta; nõukogu 14. detsembri 2015. aasta järeldused Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta.

(b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 232/2014, millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend (ELT L 77, 15.3.2014).

(c) Euroopa — Vahemere piirkonna leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia Vabariigi vahel (EÜT L 097, 30.3.1998).

(d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisteatis „Tuneesiale antava ELi toetuse tugevdamine“ (JOIN(2016) 47, 29.9.2016); nõukogu 17. oktoobri 2016. aasta järeldused Tuneesia kohta, viide 13056/16.

2018/0120 (NLE)

Ühisettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mille liit võtab assotsiatsiooninõukogus, mis on loodud Euroopa – Vahemere piirkonna lepinguga, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia Vabariigi vahel, järgmise dokumendi vastuvõtmise kohta: „Tugevam privilegeeritud partnerlus ELi ja Tuneesia vahel: strateegilised prioriteedid ajavahemikuks 2018–2020“

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 217 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa – Vahemere piirkonna leping assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia Vabariigi vahel sõlmiti 17. juulil 1995 ja see jõustus 1. märtsil 1998[5].

(2) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni 18. novembri 2015. aasta ühisteatist Euroopa naabruspoliitika ülevaate kohta[6] käsitati positiivsena nõukogu 14. detsembri 2015. aasta järeldustes, milles nõukogu kinnitas eelkõige kavatsust alustada partneritega 2016. aastal uut koostööetappi, mille tulemusel võidakse vajaduse korral seada uued partnerluse prioriteedid, mis keskenduvad kokkulepitud prioriteetidele ja huvidele.

(3) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni 29. septembri 2016. aasta ühisteatist Tuneesiale antava ELi toetuse tugevdamise kohta[7] käsitati positiivsena nõukogu 17. oktoobri 2016. aasta järeldustes. Nõukogu kinnitas oma kohustust toetada üleminekut Tuneesias, rõhutas Tuneesia olukorra erakordset olemust ja ELi strateegilisi huve toetada demokraatliku, tugeva ja stabiilse Tuneesia esilekerkimist oma naabruses ning vajadust toetada poliitilisi edusamme samaulatuslike majanduslike edusammudega ning kutsub seega rakendama kõiki ELi käsutuses olevaid vahendeid ning ELi ja selle liikmesriike suurendama ulatuslikku koostööd Tuneesia ametivõimudega.

(4) EL ja Tuneesia peavad tegema koostööd, et saavutada oma ühine eesmärk, mis on märgitud strateegilistes prioriteetides. Tuneesia eduka ja stabiilse demokraatia areng on mõlema poole strateegilistes huvides.

---

5 Euroopa – Vahemere piirkonna leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia Vabariigi vahel (EÜT L....).

6 Ühisteatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa naabruspoliitika ülevaade“ (JOIN(2015) 50 (final)).

7 Ühisteatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa naabruspoliitika ülevaade“ (JOIN(2015) 50 (final)).

(5) EL ja Tuneesia püüdlevad kõige kiireloomulisemate probleemidega tegeledes ka edaspidi oma partnerluse peamiste pikaajaliste eesmärkide saavutamise poole ning eelkõige tegutsevad selle nimel, et luua noorte jaoks tulevikuperspektiive, kiirendada sotsiaal-majanduslikke reforme ning hoida käigus ja tugevdada demokraatiale ülemineku protsessi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mille liit võtab assotsiatsiooninõukogus, mis on loodud Euroopa – Vahemere piirkonna lepinguga, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Tuneesia Vabariigi vahel järgmise dokumendi vastuvõtmise kohta: „Tugevam privilegeeritud partnerlus ELi ja Tuneesia vahel: strateegilised prioriteedid ajavahemikuks 2018–2020“, põhineb käesoleva otsuse lisas esitatud tekstil.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja